

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

05 Haziran 2013

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 2320
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-24003)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığının 07.06.2013 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00 –
7/24003-211384 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 13.06.2013 tarih ve 31853594-610-2-4477-3179 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü TÜRKKAN'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/24003 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGELERİ VE CEVAPLARI
(7/24003)**

Soru 1:

Sinop'ta yapılması planlanan Türkiye'nin ikinci nükleer santrali için Japon Mitsubishi ve Fransız Areva şirketleri ile anlaşma sağlanmış, nükleer santral inşaatının 2017'de başlayacağı, elektrik üretiminin 2023'te devreye girebileceği, maliyetin 22 milyar dolar olacağı basında da yer almıştır. Anlaşma yapılan Fransız şirketin daha önce Finlandiya'da yaptığı inşaat 7 yıl rötar vermiş, bütçeyi 3.6 milyar Euro zarara uğratmış, taşıdığı bir dizi güvenlik sorunu ile de gündeme gelmiştir. Henüz hiçbir ülkenin çözemediği nükleer atık sorunu da ülkemizde yapılacak nükleer santraller için bir bilinmez olarak durmaktadır.

Bu nedenle;

- Türkiye'de nükleer santral yapmasına onay verilen Japon ve Fransız şirketlerin daha önceki çalışmaları yeteri kadar incelenmiş ve araştırılmış mıdır?

Cevap 1:

Sinop Nükleer Güç Santrali (NGS) Projesi kapsamında 4 ülke (Japonya, Güney Kore, Çin ve Kanada) ve farklı şirketler ile eşzamanlı görüşmeler devam ettirilmiştir. Anılan görüşmeler süresince, adı geçen ülkeler ve şirketler incelenmiş ve araştırılmıştır.

Sorular 2, 3, 4:

- Anlaşma yapılan Fransız şirketin sicilinin kabarık olduğundan haberiniz var mıdır, daha önce Finlandiya'da yaptıkları işin 7 yıl rötarlı gerçekleştiği, bütçeyi 3.6 milyar Euro aştığı ve üstüne üstlük bir dizi güvenlik sorunu bulunduğu konusunda bilgi sahibi misiniz?

- Sicili kabarık Fransız şirkete neden Türkiye'de nükleer santral yapma izni verilmiştir, bu şirketten kaynaklanabilecek olumsuzluklar karşısında gerekli tedbirler alınmış mıdır, telafi yollar belirlenmiş midir, belirlendiyse bunlar nelerdir?

- Nükleer santral inşaatı için sicili kabarık Fransız şirkette ısrar edilmesi sözde Ermeni soykırımı iddialarını sürekli gündemde tutan bu ülkenin tavrını değiştirmek amacı mı taşımaktadır?

Cevaplar 2, 3, 4:

3 Mayıs 2013 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine ilişkin anlaşma imzalanmıştır.

Ülkemizde Sinop Nükleer Güç Santrali (NGS) Projesini gerçekleştirecek Proje Şirketinin hissedarları EÜAŞ, MHI (Mitsubishi Heavy Industries), ITOCHU ve GDF-SUEZ'dir.

Finlandiya, nükleer santral inşaatı için Fransız Areva şirketi ile kontrat imzalamıştır. Finlandiya'da nükleer santral projesinin uzamasının nedeni, imzalanan kontrat ile ilgilidir. Sinop'ta nükleer santral projesi için Japon konsorsiyumunda yer alan firma Areva değil, GDF Suez firmasıdır.

Soru 5:

Fukuşima Nükleer Santrali'nde yaşanan acı olaydan sonra Japonya, reaktörlerinin çoğunu kapatmışken ve yayınladığı yeni enerji politikasıyla mümkün olan en kısa sürede nükleer enerjiye dayalı olmayan toplum yapısına geçmeyi hedeflediğini açıklarken, Türkiye neden riskli nükleer santral inşaatında ısrar etmektedir?

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGELERİ VE CEVAPLARI
(7/24003)****Cevap 5:**

Ülkemizin 2023'te elektrik enerjisi kurulu gücünün 110.000-130.000 MW arasında olması, elektrik tüketiminin 500 milyar kWh olması öngörülmektedir ve bu talebi karşılayabilmek o tarihe kadar 110.000-130.000 MW kurulu güce sahip olunması gerekmektedir. Elektrik tüketim talebinin karşılanması yanı sıra, Türkiye'nin 2023 yılına kadar, 500 milyar dolar ihracat gerçekleştirmesi, kişi başına 25.000 dolar milli gelire sahip olması ve 2 trilyon dolar milli gelir ile dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer alabilmesi için sürekli enerji üreten nükleer güç santrallerini (NGS) inşa etmesi zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu gerçekler karşısında ülkemizde nükleer enerjinin elektrik enerjisi üretimimiz içerisindeki payının artırılması amacıyla 2023 yılına kadar 2 NGS'nin işletmeye alınması ve 1 NGS'nin inşaatına başlanması hedeflenmektedir.

Enerji arz kaynaklarımız dışa bağımlı ve kısıtlı iken, elektrik tüketim talebimiz sürekli olarak artmaktadır. Elektrik tüketim talebimiz yıllık olarak ortalama % 7-8 oranında artış göstermektedir. Bunu karşılamak için kurulu gücümüze yıllık 4000-5000 MW ilave yapmak gerekmektedir.

2012 yılında elektrik tüketim talebi 240 milyar kWh iken bunun 2023'te 500 milyar kWh'a çıkması öngörülmektedir. Ancak ulaştığımızda (230 milyar kWh) 2023 yılında talimini elektrik tüketim talebimizin (500 milyar kWh) ancak yarısını yenilenebilir karşılayacaktır.

Fukuşima kazasından önce de dünyada 31 ülkede nükleer santral bulunmaktayken, Fukuşima kazasından sonra da 31 ülkede nükleer santral bulunmaya devam etmektedir. Japonya, Fukuşima kazasından soma nükleer santrallerini geçici olarak kapatmıştır. Kapatılan santraller güvenlik testlerine tabi tutularak tekrar işletmeye alınmaktadır. Bu çerçevede Her ülkenin enerji ile ilgili fırsatları ve kısıtlılıkları farklıdır. Japonya kapattığı nükleer santrallerden 2 reaktörü tekrar işletmeye almıştır. Japonya'nın nükleer enerjiden vazgeçme politikası bulunmamaktadır.

Fukushima kazası sonrasında, nükleer santral inşası dünya çapında devam etmektedir. Şu an inşa halinde bulunan 68 nükleer santral bulunmaktadır. ABD'de Mart 2013 itibariyle 3 nükleer santralin temeli atılmıştır. Fransa'da 1, Birleşik Arap Emirliklerinde 4 ve Çin'de 26 nükleer santral inşa halindedir. İngiltere 6 nükleer santral ve Suudi Arabistan 16 nükleer santral inşa etmeyi planlamaktadır. Ürdün 2 üniteli nükleer santral ihalesini sonuçlandırmak üzeredir.

Ayrıca, başka ülkelerin kararlarından bağımsız olarak ülkemizin enerji kaynakları değerlendirildiğinde nükleer santraller ülkemiz için zorunluluk olmaya devam etmektedir.

Soru 6:

Dünyanın nükleerden çekilmesinin en önemli nedeni olarak nükleer atıklarla ne yapabileceğini bilmemesi gösterilirken doğada 250 milyon yıl kaybolmayan nükleer atıklar ile ilgili olarak Türkiye'deki iki nükleer santralin atıkları konusunda ne düşünülmektedir?

Cevap 6:

Türkiye, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile OECD Nükleer Enerji Ajansı'na üyedir. Nükleer atıkların yönetimi hususunda da uluslararası nükleer camiası ile yakın ilişkiler geliştirilmekte ve uluslararası nükleer camianın uygulamaları referans olarak kabul edilmektedir.

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGELERİ VE CEVAPLARI
(7/24003)**

Nükleer santraller nedeniyle oluşan radyoaktif atıkların yönetimi ile ilgili olarak dünyada farklı seçenekler uygulanmaktadır. Santral işletiminden oluşan yüksek seviyeli kullanılmış yakıtlar ya yeniden işlenerek içerisindeki ekonomik değeri olan malzemeler geri kazanılmakta ya da atık olarak kabul edilmektedir. Atık olarak kabul edilen kullanılmış yakıtlar bertaraf edilene ya da yeniden işleme veya bertaraf seçeneklerinin hangisinin uygulanacağına dair kararın verilmesine kadar güvenli depolarda uzun yıllar bekletilmektedir. Kullanılmış yakıtların bertarafı için Amerika Birleşik Devletleri, İsveç ve Finlandiya'da önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Ülkemizde kurulması planlanan nükleer santrallerin işletiminden kaynaklanan radyoaktif atıkların yönetimi hususundaki düzenlemeler ise hem konuya ilişkin ulusal mevzuatımızda hem de imzalanan Hükümetlerarası anlaşmalarda yer almaktadır. Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan Hükümetlerarası Anlaşma gereğince Akkuyu Nükleer Santral işletimi nedeniyle oluşan radyoaktif atıkların ve kullanılmış yakıtların güvenli yönetimi santrali kuracak Proje Şirketinin sorumluluğundadır. Bu çerçevede, Proje Şirketi yürürlükteki Türk kanun ve düzenlemeleri ile öngörülen ilgili fonlara gerekli ödemeleri yapacaktır.